

ئەرجهنتىن...

بوينس ئايرس

رووبەر: (۲.۷۶۶.۸۸۹) كم^۲.

هەژمارا خەلقى: (۲۲ مىليۇن) كەس.

پايتەخت: بوينس ئايرس

ئاينى: كرستيانىن كاسولىك.

زمان: سپانى و ھندىك زمانىن دى.

پارە: پىزۇۋىن ئەرجهنتىتى.

سىستەما دەستەھلاتدارىن: كۇمارەكا فىدرال.

ئەرجهنتىن ھەشتەمىن ۋەلاتە ل جىھانى ب مەزنىا رووبەرى خۇ ۋە. واتەيا (ئەرجهنتىن) ب زمانى سپانى زىقە. ئەف ئاقە سپانىان ل فى ۋەلاتى كر ژ بەر كو گەلەك زىف لى ھاتە دىتن و خەلكى وى يى كەقنار خۇ ب چەكىن زىقى دخەملاندن.

خەلكى كەقنارى فى ۋەلاتى ھىندىن پىستسۇرن لى ل سەدسالىا شازدى دەريافانىن سپانى ئەف ۋەلاتە شەدىت و خەلكى سپانىا يىن كو ل زىقى دگەريان كۆچ كرنە فى ۋەلاتى و روژ بو روژى ھەژمارا وان زىدە بوو و يا خەلكى كەقنار ژى كىم بوو.

ھەتا سالا (۱۸۵۰) يى ژى سى چارىكىن خەلكى ئەرجهنتىن ھىندىن پىستسۇرۋوون لى ھىنگى ژمارەيا خەلكى ئەرجهنتىن ژ مىليۇنەكى دەرياس نەدبوو.

د ئاقبەرا سالىن ۱۸۶۰ - ۱۹۶۰ ئەرۋىپان كۆچ كرە ئەرجهنتىن و ب فى ئاۋايى:

۲ مىليۇن ئىتالى، ۲ مىليۇن سپانى، ۳۰۰.۰۰۰ فرەنسى، ۲۵۰.۰۰۰ پۇلۇنى، ۲۰۰.۰۰۰ مىليۇن ئەلمانى، ۲ مىليۇن دى ژ ۋەلاتىن دى يىن ئەرۋىپا و ب فى ئاۋايى ئەرجهنتىن ناسنامەيا خۇ ژ دەست دا و بو ۋەلاتى ئەرۋىپان.

توبوگرافيا (ئەردىنگاريا) ئەرجهنتىن توبوگرافىيەكا رەنگىنە ژ كەنارن دەريايى يىن درىژ و دەشت و بانىين فرەھ و جىايىن بلند پىك دەيت. ھەر ۋەسا گەلەك رويبار و گۆل و دەرياجە ژى ل سەر ئاخا وى ھەنە.

نهرجهنتين ب چهروانين خو يا نافداره و ههر نهف چهروانه ژي بووينه نهگهر کو نیک ژ دهولهمنترین وولاتین جیهانی یه ب خودانکرنا چیل و بهز و ههسپان.

دبیژن، ل سالا ۱۵۵۵ ی هندهک سپانیین کو هاتینه نهرجهنتین ل زیفی بگهرن گایهک و ههفت چیل دگهل خو ئینانه ویری و نوکه پتر ژ (۶۰) ملیون سهرین چیلا ههنه.

نهرجهنتین ب خودانکرنا ههسپان ژي یا نافداره و گافانین نهرجهنتین ل ههمی جیهانی د نافدارن ب سواری و کههیکرنا ههسپین کیفی.

ب تهنی ۹% (نهه ژ سهدی) ژ رووبهری نهرجهنتین ب کیر چاندی دهیت و ل ویری تری و مهیوه و لهقهنین شهکری و برنج و پهنبوی و گهنم و گهنموک وپتات دهینه چاندن. ل نهرجهنتین گهلهک دارستانین سروشتی ژي ههنه کو ژ دارین کاژ و سهرۆ و بهروی و چنارانه و نهو دار ژ بو پیشهسازیا موبیلیا ب کار دهین.

نیچیرا ماسیان ژي نیک ژ سهرچاوهیین نابوریا نهرجهنتین یه و نهو ژي قهدهگریته کنارین وی یین دریژ.

ل نهرجهنتین گهلهک مهعدن ژي ههنه، وهک پترۆی و زنگی، رساسی، ناسنی، سفری و یورانویمی.

نهرجهنتین د واری پیشهسازیی ژي دا وولاتهکه ل سهر ریا پیشکهفتنی یه و ل ویری گهلهک جوړین نامیر و ماکینان دهینه دروستکرن وهک ئوتومبیلان و ناش و پلاستیک و قوماشان.

نهرجهنتین وولاتی پینجهمه د بهرهههینانا هری و پیستی نازهلان دا و شهشهمه د چیکرنا شهرابی و فروتنا چیلا و چاندنا گهنموکی دا.

نهرجهنتین د واری فوتبولی ژي دا وولاتهکی نافداره و جاما جیهانی قازانچ کرییه و یاریکهری وی مارادونا نیک ژ نافدارترین یاریکهرین فوتبولی یه ل جیهانی.

